

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.
przeciwko J. w V. i A. M.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na posiedzeniu niejawnym 29 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.
od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku
z 31 maja 2022 r., IV Ca 625/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. na rzecz J. w V. 3750 (trzy tysiące siedemset pięćdziesiąt) zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód E. sp. z o.o. w Ż. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z 31 maja 2022 r., zaskarżając ten wyrok całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne:

1) Czy art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1728) pozwala na ustanowienie hipoteki, z której treści wynika, że zabezpiecza ona wierzytelność z weksla w sytuacji, gdy weksel na moment ustanowienia hipoteki był wekslem niezupełnym?

2) Czy podstawą wpisu hipoteki może być wniosek obejmujący oświadczenie o ustanowieniu hipoteki złożone w formie aktu notarialnego, uzupełnione o kserokopię weksla *in blanco* mającą dokumentować istnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką?

3) Czy w świetle art. 65 § 1 w zw. z art. 99 § 1 w zw. z art. 73 § 2, art. 245 § 1 i art. 158 k.c. istnieje możliwość wykładni rozszerzającej oświadczenia woli w postaci pełnomocnictwa będącego podstawą do złożenia jednostronnego oświadczenia woli o ustanowieniu hipoteki?

4) Czy możliwa jest na podstawie art. 65 § 1 k.c., w świetle art. 73 § 2, art. 245 § 1 i art. 158 k.c. taka wykładania sporządzonego w formie aktu notarialnego oświadczenia o ustanowieniu hipoteki, która będzie prowadziła do sanowania błędów w zakresie określenia podmiotu będącego wierzycielem?

5) Czy możliwa jest na podstawie art. 65 § 1 k.c., w świetle art. 73 § 2, art. 245 § 1 i art. 158 k.c. taka wykładania sporządzonego w formie aktu notarialnego oświadczenia o ustanowieniu hipoteki, która będzie prowadziła do sanowania błędów w zakresie określenia podstawy istnienia zabezpieczonej wierzytelności?

W odpowiedzi na skargę pozwana J. w V. (spółka prawa duńskiego) wносиła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę pozwana A. M. wносиła o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji

i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Po pierwsze, skarżący nie przedstawił pogłębionego wywodu dotyczącego poruszonych zagadnień prawnych. Nie wskazał na rozbieżności w doktrynie lub orzecznictwie, nie przedstawił możliwych rozbieżnych interpretacji prawnych, ani racji jurydycznych stojących za każdą z nich. Uzasadnienie każdego z pięciu zagadnień prawnych sprowadza się jedynie do przedstawienia (w kilku zdaniach, a w wypadku zagadnień z pkt 4 i 5 w dwóch zdaniach – k. 10-11 skargi kasacyjnej) poglądu skarżącego, bez zaprezentowania szerszego kontekstu sformułowanych zagadnień.

Po drugie, zagadnienia sformułowane przez powodową spółkę nie mają charakteru uniwersalnego, o czym przekonuje ich szczegółowość i silne powiązanie z konkretnym stanem faktycznym, co oznacza, że znaczenie tych zagadnień nie wykracza poza niniejszą sprawę. Dotyczy to w szczególności zagadnień opisanych w pkt 3-5. W istocie skarżący nie dąży do rozstrzygnięcia uniwersalnego problemu prawnego, ale weryfikacji trafności rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji.

Co więcej, skarżący nie sporządził również w sposób prawidłowy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Pomimo bowiem wskazania kilku zagadnień, które zdaniem skarżącego, wymagają wyjaśnienia, co powinno wiązać się z odrębnym uzasadnieniem dla każdego z nich, powód sporządził tylko jedno wspólne uzasadnienie.

Natomiast wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Rolą Sądu Najwyższego nie jest bowiem domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba

te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie SN z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania a stosownie do art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 8 w zw. z § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265) obciążył skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.